

Előfizetési árak:
 Egész évre ———— 12 frt.
 Félévre ———— 6 „
 Negyedévre ———— 3 „
 Egy hóra ———— 1 „
 — Egyes szám: 4 kr. —

Kiadóhivatal:
 Plötz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszó-
 lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
 Nagy-Becskerek,
 Zápolya-utca 1-ső szám
 hová a lap szellemi részét illető
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Azonkívül az összes hirdetési
 irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

Parlamentáris hang.

Nagybecskerek, Április 18.

Mintha a házassági reform általános tárgyalása alatt teljesen kitombolta volna magát minden harag és szenvedély, mely egyesek, különösen az ellenzékiek szívében az utóbbi években összegyűlemlett: oly békésen és udvariasan, lovagiasan és előzékenyen haladt a részletes tárgyalás.

Egyetlen nyers szót, egyetlen goromba közbeküldést nem lehet hallani. Ha valakinek észrevétele volt, vagy módosítványt nyújtott be, nagy nyugalommal meghallgatták az illetőt, előkelő bizossággal megcáfolták és nagy barátsággal — leszávták.

Igy járt, hogy konkrét példát idézünk, egyebek közt a fiatal Szapáry László gróf. Mindenféle természetes és nevelése folytán elsajátított abbé-mesterkedések alkalmazása mellett indítványozta ugyanis, hogy in extremis engedessék meg a lelkészeknek, mint az eskető hivatali quasi helyetteseinek, képviselőinek és ad hoc állami funkcionáriusoknak, hogy a vadházasságukat rendezni kívánókat összehadhassák; azonban köteleztessék a lelkész, hogy az esketésről huszonnégy óra alatt jelentést tegyen az illetékes hivatalhoz.

Az általános vita idején, mikor a házban oly magasra csapkodtak fel a hullámok és minden oldalon úgy pro mint contra a legélesebb hangnemet használták, szép vihart idézett volna elő az ifjú grófnak erősen skolasztikus izü kísérlete. Most egy sima mosolylyal és azzal a megjegyzéssel intették el a dolgot, hogy először ott, hol lelkész van, az eskető hivatalnok sem lesz messze és hogy másodszor sem biztosíték, sem szankció nincs arra nézve, hogy a „polgári lelkész“ meg is tegye a vonatkozó jelentést.

Még szívélyesebb, sőt a leghatározottabb előzékenységgel találkozott Apponyi Albert gróf, a ki tegnap igen elegikus hangulatban volt: üres padok ásitottak mögötte, mintha egy éjen át meghalt volna pártja. A boldogtalan házasságokról,

bántalmazott nőkről, férjekről, kik bűnösök lettek, meghaltak vagy éppen csak tévedésből lettek holtta nyilvánítva és több ilyen hátborzongató dologról szólt az ének és gróf Apponyi szónoki művészetének valamennyi mesterfogását felhasználta, hogy szívtépő szavakban ecsetelje a poklot, melyben a szegény asszony él, kinek egy undok gonosztevő gyöngédségeit és brutálításait tűrnie kell; azután a lelkiismereti gyötrelmeket, melyeknek alávan vetve az a nő, ki első férjét halott-nak hívén, másodsor ment férjhez és élve ismét maga előtt látja az első férjét. Az egyházjog ily esetekben az első házasságot ismeri el érvényesnek, az új törvényt a másodikat. Ha most az illető nő vallásos, mily borzasztó rá nézve, ha oly házassági kötelekben kell maradnia, melyet isten előtt érvénytelennek tud! Ezek pedig oly dolgok, melyek érdemesek a megfontolásra és e megfontoláshoz szabad huszonnégy órát szentelni s ezért a tárgyalást megszakítani és csak másnap folytatni.

Erre felkelt az ellentél, Szilágyi Dezső, s udvariasan meghajta vitórét, mi-nyen szól vala: Mért ne? Ha Apponyi gróf elmékedni akar, méltányos, hogy neki időt engedjenek rá. Azután, alkalmasint, hogy megkönnyítse a nemes grófnak a gondolkodást, egy mellesleg hozzávetette az udvarias Szilágyi, hogy először is rendkívül ritka eset a holtak vélték visszatérése, az ily önkényt eltűnteknek rendszeren jó okaik vannak, hogy ne támadjanak fel korábbi ténykedésük színhelyén, hogy aztán másodsor a törvény gondoskodott róla, hogy az önkénytelen bigamiában élő nő, ha lelkiismerete gyöttri, meg-támadhassa a második házasságot, még pedig a 74. §. alapján, a mely §. tévedés miatt engedi meg a házasság megtámadását. De azért a miniszter nem vette vissza előzékeny ígéretét, hanem csak annyiban szorította meg, a mennyiben az illető fejezet tárgyalását másnapra halasz-tották. Másnap aztán ez is simán letárgya-lódott és a részletes vita is befejeződött.

Az általános vita és az azt követő szavazás hatalmas arányaihoz méltóan illeszkedik a részletes tárgyalás békés, imponáló nyugalma.

Legnagyobb valószínűség szerint a jövő héten már megkezdheti a törvényjavaslat tárgyalását a főrendiház is. Nagy országos érdek az, hogy az egyházpolitikai kérdések megoldása felett mielőbb bekövetkezék a döntés s így a mesterségesen felkorbácsolt izgalmak lecsillapodjanak. Bizonyos, hogy kemény csata vár a javaslatra még a felsőházban, de bizunk az ottani többség belátásában arra nézve, hogy azon törvényjavaslatot, melyre nézve a korona az előzetes beleegyezést megadta, melyhez a közvélemény országosan csatlakozott s melyet a nemzet választott képvisellete óriási többséggel elfogadott, elutasítani nem fogja, mert az elutasítás az állami hatalom két első faktorával: a koronával és a népképviselővel való merev szembeszállást jelentené. A főrendiháznak törvényes joga ugyan és kötelessége is a mérséklés, de ott, a hol összetalálkozik egy irányban a király akarat, mely az előzetes szankcióban nyilvánult s a nemzet követelése, melyet megnyilatkozni a képviselőház impozáns szavazásában látunk, a felsőházi ellenállásnak szüksége nincsen s csak veszedelmei lennének.

A képviselőház munkarendje. A képviselőház legközelebb a főrendiház által a mezőgazdasági és mezőrendőrségi törvényjavaslaton tett módosításokat tárgyalja, majd a Romániával megkötött vám- és kereskedelmi szerződés, az örökösödési eljárás, végül pedig a kétszáz millió forint államjegy bevonása kerül napirendre. — Az igazságügyi bizottság ez alatt le-tárgyalhatja a gyermekek vallásáról, valamint az állami anyakönyvekről szóló törvényjavaslatokat, úgy, hogy ezek is nem sokára a képviselőház napi rendjére kerülhetnek. Közben még több próbált törvényjavaslatot tárgyalnak le.

Az országgyűlési szabadelvű párt tegnap este hét órakor értekezletet tartott, melyen a Romániával kötött kereskedelmi szerződést és a mezőgazdaság és a mezőrendőrségről szóló törvényjavaslaton a főrendiház által elhatározott módosításokat tárgyalta.

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

A torpedó.

Irta: Romolo Piva.

Éjfél volt, mikor torpedónaszádommal el-hagytam a kikötőt.

A felleget ég ráfeküdt a tirtheni tengerre, mely csöndes pihegésselemelgette hullámain, mintha csak egy óriási leány melle lehelne. Csak a hullámok zenéje és a gőzgép tompa zakatolása hallatszott.

Miért is hagytam el a kikötőt? Miért vertem föl almából legénységemet? szeszély-ből-e? Nem. Valami ellenállhatatlan erő hajtott ki a sik tengerre, hogy ott szertekószáljak, körültekintsek, mintha csak valami iszonyatos el-lenség láthatlan hajója hívogatott volna ott pár-bajra.

— Bocsánat kapitány — szólított a gépész. Hová megyünk?

— Ki tudja, fiam, felelém.

A gépész nem válaszolt, hanem láttam az arcán, hogy felette csodálkozik. Egyszeriben me-reven a látóhatárra szegezve tekintetét.

— Mit nézsz? kérdém.

— Nem lát ott semmit?

— Nem én.

— Valami fekete dolog... egy hajó.

— Ah, — csakugyan — válaszoltam.

S tényleg messzi, messzi valami ködös, ho-mályos tárgy látszott, egy pokolbeli nagy palo-tához hasonlóan.

Kiadtam a vezényszót!

— Gép megállj!

A hajócsavar egy pillanat alatt megállt. A legénység közül egy pár elbukott a naszád fedél-zetén és nem tudta magának hamarjában meg-magyarázni ennek a hirtelen lökésnek az okát.
 — Mindenki helyre! — rendeltem. S ki-menvén a fedélzetre, szemügyre vettem a lát-határt.

*

A molo világító tornyából éppenséggel sem-mit se láttam, de a reggelnek fehér fényéből már fölcsillogott valami. Dél felől enyhe fuvalom lengett, ami különös zajt csapott felém. Fegyver-zörgés volt ez tán, avagy lánczok csörrenése, s e be zavaros beszéd vegyült, amiből kihallat-szott a kacagás. Pár percig a zavaros sötét tömegre figyeltem, miglen megkülönböztettem óri-ási méreteit: valami iszonyatos nagy pánczélos hadihajó volt. Jól megnéztem, s arra lyukadtam ki, hogy a hajó vesztég áll.

— Bizonyára valami sérülést szenvedett — gondoltam magamban. De miért van akkor ilyen ünnepies módon kivilágítva? S miért kacagnak a fedélzetén? Barát-e? Ellenség-e? Nézzük meg!

Lekiáltottam:

— Gép — előre!

— Gép perczre kapitány, — szólt a gépész... nem hallja?

Nem hallottam semmit.

— Nem hallja ezt a kiáltást odaát?

Megerőltettem magamat: csakugyan hallot-tam valamit. S attól feldobbant a szívem. Ez volt: „Hé olasz! Vén rabszolga: Hogy mersz az én vizeimre jönni? ... Ki vagy? — ismerse-e engem? — Vissza nyomorult.

— Rajta! — kiáltám a gépésznek — sza-ladj a hajóvégre s huzd föl a lógót!

— Az éjjelt?

— Persze! ...

Hideg futott végig rajtam és éreztem, hogy nehezemre esik a lélegzés. Csigarettára gyújtot-tam, erősen a fogaim közé szorítottam s kiadtam a parancsot:

— Teljes gőzzel előre!

A torpedó-naszád örülten furta magát előre a tájtékozó hullámok közt, melyek széjjelfeca-csentek és habbal borították el.

— Előre — előre... az ördögbe is... minden erővel! — kiáltám.

Szerettem volna, hogy vad szenvedélyemet értse meg a gép, s a torpedó oly eszeveszetten rö-püljön, mint gondolatom.

— Készen a lövésre?

— Készen!

E perczben a hajóról vakító villanyfénynya-láb tört át a sötétségen egész hozzánk.

— Ránk találtak! kiáltá a gépész.

— Végünk van, — mormogá a hadnagyom.

— Eh mit, bajtárs, az ördögbe is, nem látod? Megvilágítják az utunkat. Előre! előre! éljen Olaszország!

A hajón megvillant valami s utánna tompán dördült el egy ágyulövés.

A fény-nyaláb csaknem megvakított. Becsuk-tam szememet — úgy rohantunk előre.

Egy ágyulövés a naszád baloldalán robbant szét. Hallottam, hogy lent csörömpölve török ösz-sze valami üveg.

— Senki sem sebesült meg?

— Senki.

— Készülni a torpedó elbocsátásához.

HIREK.

Tájékoztató.

Április 20. A Temesvár-nagyszentmiklósi vasut köz- igazgatási bejárása.

Május 9. Megyei állandó választmányi ülés.

Május 20. Tiszatiszégi ülés.

Május 21. Torontálmegei tavaszi közgyűlés.

Május 21. A nagybecskereki szőnyeggyár-részvény- társaság alakuló közgyűlése.

Június 29. A tiszai regatta-szövetség amateur ver- senye Szegeden.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van, nőknek kedden és pénteken délután.

— **Kinevezés.** Rónay Jenő főispán Ba- lás Ivánt, a központba beosztott tb. szolgabíró, tb. aljegyzőnek nevezte ki.

— **Rendkívüli megyei közgyűlés.** Torontálmegei törvényhatósági bizottsága Rónay Jenő főispán elnöke alatt ma folytatta és be is fejezte rendkívüli közgyűlését. A mára maradt tárgysorozat az állandó választmány javaslatai szerint intéződött el. Egyedül a fényűző román felekezeti iskola ügyében nem tette a közgyűlés magáévá az állandó választmány javaslatát. A szóban forgó uradalom tulajdonost cserélvén, a felekezeti iskola nagy segélytől esett el. Eme segélyt a községi hozzájárulással óhajtotta pótolni. A képviselőtestület megszavazott 1000 frt segélyt, mit az állandó választmány jóvá is hagyott, de a közgyűlés hosszabb vita után az előadott javaslatára kimondta, hogy a képviselőtestület hatá- rozatát jóvá nem hagyja, mert a község pó- tadóját a felekezeti előnyére nem hajlandó növelni és mert ennyi összeggel jóformán községi iskolát is tarthatna tenn.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete e hónap 23-án, esetleg a rákövetkező napokban tartja áprilisi havi rendes közgyűlését.

— **A jegyzői tanfolyam záróvizsgál.** Daniel László alispán, mint a torontálmegei jegyzői tanfolyam igazgatója, a tanfolyam ezévi záróvizsgáit, amelyekben valószínűleg minisz- teri megbízott is jelen lesz, a követ- kező napokra tűzte ki: április 28-án lesz az írásbeli, április 30-án s folytatólag május 2., 4. és esetleg 5-én a szóbeli vizsga, naponta mindig délelőtt 11-től délután 2 óráig és délután 5 órá- tól nyolcig. A vizsgákon, amelyek a polgári iskola emeleti dísztermében mennek végbe, ér- deklődő szakfőnökök is szívesen láttatnak.

— **Tavaszi közgyűlés.** Az idei tavaszi közgyűlés napjaul ez év május 21-ike tűzött ki. A tiszti szék május 20-án fog megtartatni. A tavaszi közgyűlést előkészítő állandó választ- mányi ülések május 9-én veszik kezdetüket.

— **Öngyilkos cselédleány.** Fazekas Róza, Tullits György szolgabíró melencze- utcai lakásán szolgáló cselédleány tegnap dél- után öngyilkos lett. Felment a pldásra s egy ruhaszárítót kétéllel felakasztotta magát.

Tenyereimmel elfogtam a ránc szórt villany- fényt s megpillantottam a hadihajót gigászi tö- megében.

— Ki a löveggel!

Egész golyóeső szóródott ránc. E pillanat- ban robbanás hallatszott.

Torpedónk talált. Az ellenség a levegőbe röpült.

Mikor magamhoz tértem, nyoszörgést hal- lottam.

— Kapitány

Hátrafordultam. Egy ember vonaglott ott a földzeten. Aztán megfogta a kezemet.

— Megsebesültél? kérdem.

Nem válaszolt. Még erősebben szorította a kezemet. Most megismertem: a gépész volt. Bal- jában valamit szorongatott; — a zászló volt.

— Megsebesültél? kiáltottam újból.

Megráztam, felültem. Nem szólt. Meghalt. Iszonyu robbanás döntött el.

— A gép, a gép szétrobban... kiáltottam, s lerohantam a naszád fenekére.

A gépbe beözönlött a víz. A naszád süllyedt.

— Mindenki a fedélzetre, — kiáltottam.

De senki sem felelt.

Nem volt vesztetni való idő. Megragadtam a zászlót s a tengerbe vettem magamat.

De e perczen megpillantottam a hadnagy vonagló tetemét. Nem állhattam meg, odaszóltam hozzá és megöleltem.

A torpedó ezalatt süllyed velünk a tenger feneké felé.

Mikor a szememet kinyitottam, lágyan ringott velem a naszád. A horizonton diadalma- san felérkezett a nap. Itália szép napja.

Azt hittem, hogy alkonyat, pedig csodála- tosan szép hajnalhasadás volt.

Mire egy másik, ugyanott szolgáló cselédleány keresésére indult, az öngyilkos leány már ki- szenvedett. A rendőrségtől, a melynek az öngyilkosságról rögtön jelentést tettek, L o g a Sziárd v. alkaptány jelent meg, hogy az esetről jegyzőkönyvet vegyen fel. Minekutána dr. Wei- terschan József konstatálta, hogy kétség- telenül öngyilkosság esete forog fenn, Fa z e- k a s Róza holttestét a kórházba vitték, a honnan már el is temették. Az ügyről a törvényszékhez jelentést tettek.

— **Építkezési szerencsétlenség Nagy- kikindán.** Veszelinov Nika n.-kikindai lakos házának építésénél tegnap nagy sze- rencsétlenség történt. A dühöngő szélvi- har ledöntötte a tűzfalat, maga alá te- metvén a munkásokat. A romok közül kimentett munkások közül két kö- műves életveszélyesen megsérült. Egyiknek a leomlott fal a mellkasát törte össze, a másiknak pedig a fejét zúzta be. A súlyosan megsérülteket a közkórházba szállították el. A szerencsét- lenül járt munkások Vanyek Mátyás és Hirdenfelder Ferencz kőművesek.

— **Az ezredparancsnok szemléje.** Cseh János ezredes, a 29. gyalogezred parancsnoka, tegnap este Nagybecskerekre érkezett, hogy az ezrednek itt állomásozó zászlóaljja fölött szem- lét tartson.

— **Igazgató-választmányi ülés.** A torontálmegei gazdasági egyesület igazgató-választ- mánya ez évi április hó 25-én delelőtt 9 órakor Nagyikindán az egyesület helyiségében ülést tart. Az igazgató-választmány ez alka- lommal, mint az 1896. évi ezredéves kiállítás megyei mezőgazdasági helyi bizottsága is ülészik. Az ülés tárgy- sorozata a következő:

1. Jelentés a fajbaromfi-kiosztásról.

2. Jelentés a gazdasági egyesületek millenniumügyi országos értekezletéről s előterjesztés az ott hozott határozatok értelmében teendő intézkedések iránt.

3. Előterjesztések a millenniumi kiállítás mezőgaz- dasági csoportjában való részvétel iránt.

4. Beadványok és folyó ügyek.

5. Netáni indítványok.

— **Egy muzslyai duhaj hősködése.** Mik- lós József már nem fiatal legény, de harmincz- hét éve daczára még mindig nyughatatlanul dul benne rakoncátlan természeté, a mely már többször kollízióba hozta a büntetőtörvény- könyvvel. Szülőhelyén, Szajánban, követte el első nagyobb szabású virtuskodását, a melyért huzamosabb időn át hűsölt a börtönben. Muzs- lyára a tel-pedve is többször tört ki fékezhetetlen, minduntalan verekedést kereső vadsága, de mind- eddig csak rendőrileg bünhődött. Tegnap azután betellett egyelőre a mérték. Takács János, szintén muzslyai emberrel együtt tartott kifelé a városból — egyenesen a Muzslyára, amennyire már a bor, a melyből az idebenn felvett nap- szám árán mindakettő jócskán bekebelezett, az egyenes járást megengedte. Muzslyá alatt valamin összekülönböztek, a mit Miklós azzal vélt kiegyenlíthetni, hogy a kezében volt tüveggel agyafőbe verte társát, úgy hogy ez vérbe fagyva, több súlyos sebbel boritva maradt a verekedés színterén. Könyörtelen arra menők aztán hazavitték, a hol most ápolás alatt van. Miklóst pedig a rendőrség letartóztatta. Az ügyet a büntető járásbíróhoz tették át.

— **Tűzek mindenfelé.** Tegnap közölt rövid táviratunkban jeleztük már, hogy Nagy- kikindán a lovassági laktanyában tűz támadt. A hír nálunk is élénk izgalmat keltett, nagyobb természetesen Nagyikindán, a melynek utcáin a nép nagy tömegekben izgatottan rohant végig s csak akkor nyugodott meg kissé, mikor arról értesült, hogy a lovassági laktanya egyik különálló istállója áll lángokban és hogy az összes katonaság és tüzoltóság együttes megfe- szített munkája csakhamar lokalizálta és teljesen el is oltotta a tüzet. A vészharang megszólalása nyomán támadt pánik oka főleg az volt, hogy a tegnapi nap hetedik évfordulója volt an- nak a nagy tűznek, amely a város egy részét elhamvasztotta. — Oroszlámosról is tüzet jelentenek. Tegnap reggel támadt és az iszonyu szélviharban csakhamar az egész községre rend- kívül fenyegető jeleget öltött. A községi elől- jároság távirati mekkeresésére a szegedi tüzol- tóság külön vonaton sietett a veszélyeztetett község segítségére. Ezideig a tűz tovaterjedé- séről még nem kaptunk hírt.

— **Orfeum-botrány.** Grabácson, mint levelezőnk írja, a minap Balancz Mátyás vándor-népekes társaságának előadása alatt Klech Mihály, berugott czukrász-segéd nagy botrányt okozott. Azon kezdte, hogy a jelen

volt nők ölébe ült. Mikor a nők sikoltozása mi- att abba hagyták az előadást, egy énekest nya- kon fogott és erővel feltuszkolta a podiumra énekelni. Erre az egész trupp megragadta az énekelni. Alkalmatlanokodó czukrászt, mire a községi ren- dőrség is közbelépett. Klech torkon ragadta a rend emberét is, mire általános lett a dalako- das a korcsmában, úgy, hogy az előadást be- kellett szüntetni. A botrányhős czukrász más- nap megszökött a községből.

— **Természettudós pap.** Temesvárról írják: Dr. Kuhn Lajos nagy-szent-miklósi esperes-plébános, a kinek hirneves madár-gyűj- teménye van, tegnap délután öt órakor a muze- umban nagy érdekléssel hallgatott felolvasást tar- tott a délmagyarországi madárvilágról. Dr. Kuhn gyűjteménye mintegy 90 madárfajnak 200 gyö- nyörű példányából áll. A tudós pap néhány szép példányt, köztük egy gyönyörű sólyom-madarat, az itteni muzeumnak is adományozott.

— **Lakbér és szabadjegy.** A magyar államvasutak alkalmazottai, ha ugyan egy vidéki laptársunk hire valóságosan alapul, május e szejével dupla meglepetésben részesednek. A mondott naptól kezdődőleg ugyanis az igazga- tóság az alkalmazottak lakbéréit a közös hadsereg tisztjeiének magasságára emeli, ellen- ben megszünteti a vasuti szabadjegyek eddig fennállott kedvezményét és az alkal- mazottaknak ezentul a díjak egynegyed- részét fizetniök kellend.

S z i n h á z.

Fürediék bemutatója.

A „Kis herceg“-gel, Lecocq fülbemászó zenéjű operettjével nyitotta meg Füredi Ká- roly színtársulata tegnap este nagybecskereki pótszezonját. Pálfi Nina, az ujonnan szer- ződött primadonna muló indiszpozíciója miatt, amely a főbb női szerepekre sok tekintetben hátrányos cserére szolgáltatott okot, a bemutató előadás is valamelyes pótlék-izzel bírt, amely azonban nem gátol bennünket annak a consta- tálásában, hogy a tegnapi este operette-személy- zete egészben véve megütötte a közepes mértékét. S ha a darab, műnyelven szólva, nem is „ütött be“, mégse távozott a közönség, amely bizony-bizony csak gyéren szállingózott a be- mutatóra, kellemetlen benyomással a színházból. Az elmúlt őszi idény szereplőit kutatva „soka- kat látunk, akik nincsenek itt“: hiányzik Moóri, a kit Szilágyi Dezső, a társulat új komikusa diskret humorával és ügyes játékával alighanem csakhamar pótolni fog, hiányzik Zajonghi, akinek utódával azonban a tegnapi este során még nem ismerkedhettünk meg, valamint Pálfi Ninával sem, aki a Ligetiaera csorbait lesz hivatva helyrehozni. Szilágyi Etelkáról, aki tegnap Blanche hercegnő szerepébe „beugrott“, egyelőre tartózkodunk véleményt mondani: a karban valószínűleg tisztességesen kitölti helyét. Fejes Lidiről nem mondatunk újat: kedvesen mozgott és elég ügyesen énekel. Lángh Ödön, bár makacs rekedtséggel küzdött, néhány kellemes hanggal hatott. Jók voltak Erdélyi Ottilia és a kar is, a mely kor- rekt énekének plus-szával egyenlítetté ki azt a tetemes minust, a melylyel külső előnyök dolgá- ban szűkölködik. k.

Nem fizet házbért.

Egyetlen elve volt Márkus Gusztáv urnak az, hogy nem fizet házbért. A háziur mord ember volt ugyan, akinek nem tetszett ez az elv, hanem azért még sem tudta rávenni Márkus urat sem arra, hogy fizessen, sem arra, hogy költözködjék ki.

A fertály végén ugyanis, mikor Márkus először pörölte be a háziur a pénzért, Márkus azt a nyilatkozatot tette a bíróság előtt:

— Fizettem ám én a zárgondnoknak.

— Schwarz urnak?

— Nem, Kónya urnak.

— De hisz az meghalt!

— Meg. Isten nyugosztalja.

— Hát hogy fizetett neki?

— Ugy, hogy még az életében adtam neki a pénzt. Itt van róla a nyugta.

Bizony néhai Kónya urat nem lehetett megkérdezni, hogy nincsen-e hamisítva az aláírása. Márkus még egy fertályt benmaradt a szeretett lakásban s mikor újra bír- ság elé került a hátralék miatt, újra előszedett a zsebéből valami papirozt, amely bizonyította, hogy erről a fertályról is fizetett az Istenben boldogult Kónya urnak. A harmadik fertály végén, mikor a háziur már Kneipp-kurát tartott, hogy szédülés ne érje nagy haragjában s amikor azzal fenyegetőzött, hogyha Márkus urnak még egy Kónya-nyug-

ája van, fenytő feljelentést tesz ellene, ekkor végre Márkus ajánlatot tett:

— Mondjon fel az ur irásban.
— Azt nem teszem. Hisz jogom van magát rögtön kidobtatni.

— Hát pörködjünk?
A háziur megijedt Márkus jogi szerencsésjéről, hát inkább felmondott neki és elhatározta, hogy nem perel többet. Márkus a felmondási időn túl is a lakásban maradt. Lefoglalták a butorait, azért mégis ott maradt. Amikor az árverésre került volna már a sor, a háziur a következő táviratot kapta:

„Jó lesz, ha annak a szerencsétlen Márkusnak husz forintot ad, hadd pusztuljon“

Márkust magához hívatta a háziur:
— Akar husz forintot?
— Hm, . . . akarok.

Márkus kapott husz forintot, de nem pusztult. A háziur újra maga elé idézte a polgárembert, megmondta neki, hogy a husz forintot azért adta neki, mert az ügyvédje ajánlotta neki; elvárja azonban, hogy most már hagyja el a házat, mert . . .

Márkus azt felelte:
— Nem az ügyvédjéül kaptam az ur a táviratot?
— Hát?
— Tölem.

A háziur levette a cipőjét és kirohant a kertbe, ugy szaladgált ott félóra hosszat, meztelül. Mire vis szajjott, már lehült a szelvénye és csak annyit mondott Márkusnak:
— Nyomorult gazember!

És a háziurat ma becsületsértés miatt tíz forint pénzbüntetésre ítélték. Mire a háziur haza ért, rettentően dühösködve, észrevette, hogy a harmadik emelet egyik sarokablakából, a szállingozó hó dacára, kedélyesen könyököl ki egy férfi, csibukot tartva a bal kezében s udvariasan megemelte kalapját a jobb kezével.

Márkus ur volt.

Zuáv.

Törvényszéki csarnok.

A románéskai testvérgyilkos. Érdekes bűnpört tárgyalt tegnap a nagybecskereki törvényszék. Petru Gligor román-éskai cigány volt a vádlott, kit, mint annak idején közöltük volt, az a bűn terhel, hogy bátyját, Petru Traillát szóváltás közben megölte. Vad házasságban élt a szép fiatal Paun Niczával, a kinek szépsége a cigányok körében nagy Donjuan névre szert tett Petru Traillának is szemet szurt. Addig kerülgette tehát, míg hajlani kezdett a szavára. Traillának is meg volt azonban a maga „vadházastársa“, a kinek a füzfék alatt esküdtöt hűséget. Ez besugta Petru Gligornak a Trailla és Nicza egymásba bomlását. A megcsalt „férfi“ sokáig kesergett magában; egy napon aztán jócskán felöntve a garatra, addig faggatta s verte Niczáját, míg ez bevallotta a dolgot. Ekkorára már a szomszéd szobában volt Trailla is közelibük jött, szemrehányást téve öccsének, amiért Niczát kinozza. Mint a párducz szökött fel Gligor erre és a nálánál sokkal nagyobb és erősebb Traillára ugorva kését markolatig döfte bátyja mellébe. Aztán hátra se nézve, vajjon a szurás halálos volt-e, Niczával együtt egyenesen Nagybecskerekre jött és az ügyészségnek feljelentette magát. A vizsgálat során azonban visszavonta beismerő vallomását s tagadta, hogy ő bátyját meg akarta volna ölni. A tegnap megtartott végtárgyalás során is állhatatosan tagadott s a tanukat folytonos közbekialtásokkal igyekezte rája nézve terhelő vallomásuk tételében megakadályozni. Szonvedélyes kifakadásait alig lehetett elhallgattatni. Közben hol sovár szerelmet sugárzó, hol meg fenyegető tekintettel kísérlette meg ellene valló kedvesét meglágyítani, illetve megfélemlíteni. A bizonyítási eljárás befejezése után dr. Orosdy Lajos kir. ügyész tartotta meg vádbeszédét. Utalt a „cigány társadalom“ban divatozó házasságforma különösségeire, a melyek bár ellenkeznek a törvényes formákkal, de amelyeknek a cigányok épp oly hatályos jelleget tulajdonítanak, mint mások a pap előtt kötött házasságnak. Vádlott ezek szerint bátyjában felesége csábítóját látta s családi boldogsága feldulóján bosszút állandó, ölte meg Traillát. Ennek ellenében dr. Hollander Mór tagadta vádbeszédében az ölési szándékot s csupán csak halált okozó testi sértést vitatott. A törvényszék hosszabb tanácskozás után a védő álláspontját téve magáévá, vádlottat a btkv. 306. §-ába ütköző, halált okozó testi sértés büntetésében mondotta ki bűnösnek és öt évi fegyházra ítélte. Ugy az ügyészség, mint a védő felebbezést jelentettek be az ítélet ellen.

Börtönre ítélt ügyvéd. A világszaló szélhámósnak, Csillag Mukinak ügye tegnap került tárgyalás alá a szegedi kir. táblán. Az

ügyet Szegő Ignác referálta a büntető tanács előtt, mely Csillag Mukira nézve egészében helyben hagyta a törvényszék ítéletét. Az ítélet öt évi börtönre szól. Egyben Csillag Muki czinkostársának Hoskó József volt ügyvédnek megfellebbezett ügyében is hozott ítéletet a tábla. Hoskót, mint bűnségedet tíz havi börtönre, 200 frt pénzbüntetésre és 3 évi hivatalvesztésre ítélte.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény. A Kis-Kun-Dorozsma állomásból az ottani sertéshizlaló-telephez vezető szárnyvágánynak a közforgalom részére való megnyitása. A Kis-Kun-Dorozsma állomásból az ottani sertéshizlaló-telephez vezető szárnyvágány folyó évi márczius hó 15-én a közforgalom részére következő módokozatok mellett megnyitják: 1. Ezen szárnyvágányon csak kocsirakományi teherárúk és sertések szállíttatnak. 2. A küldeményeknek Kis-Kun-Dorozsma állomásról a szárnyvágány mentén fekvő sertéshizlaló-telephez vagy visztozó állomásra 100 kg-onként 5 kr., de kocsinként legalább 5 trtnyi illeték szedetik be. 3. Egyebekben ezen küldeményekre nézve a m. kir. államvasutak vonalain érvényes helyi díjszabás VIII. fejezete 12. §-ának (52. oldal) 1-7. pontjaiban foglalt határozmányok mérvadóak. Budapest, 1894. márczius 6. Az igazgatóság. (Utánnomás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak.

A magy. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségének kezelése alá tartozó torontáli helyi érdekű vasut nagybecskerek-pancsovai vonala, Sándorudvar, Écska-Zsigmondfalva, Tomasoócz, Antalfalva, Torontál-Vásárhely, Czrepaja, Ferenczhalom és Pancsova állomásokkal, továbbá Ozora rakodó állomással és Torontál-Almás rakodó megállóhelyel f. é. április hó 9-én a nyilvános forgalomnak átadott. Sándorudvar állomás a személy, podgyász és kocsirakományi teheráru forgalomra, Torontál-Almás megálló rakodóhely egyelőre csak a személy- és podgyász-forgalomra, a többi állomás és Ozora rakodó állomás pedig az összes forgalomra van berendezve. Budapest, 1894. április hó. Az igazgatóság. (Utánnomás nem díjaztatik.)

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

Nyugatmagyar stíriai vasuti forgalom. (A díjszabás kiegészítése.) A fenti köteték 1894 január hó 1-től érvényes II. rész 1. díjszabási füzetében a 9. lapon foglalt B) csomóponti díjszabás felirata következőképen kiegészítettik, „és a cs. kir. szab. déli vaspálya társaság Grác állomása“ illetve „und der Station Graz der k. k. priv. Südbahn Gesellschaft“, továbbá a 12. oldalon foglalt I. kivételes díjszabás utolsó pontjának magyar szövegében a „fürstenfeld hartenbergi h. é. vasut állomásai“ szavak után „valamint a cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság Graz állomása“ szavak, a német szövegben pedig a „Hartberg“ és „andererseits“ szavak közé „und der Station Graz der k. k. pr. Südbahn Gesellschaft“ szavak beszúrandók. Budapest, 1894 április hó. A magyar királyi államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is. (Utánnomás nem díjaztatik.)

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése április 18-án.)

Budapest, április 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ülés elején Wekerle miniszterelnök törvényjavaslatot terjesztett be a szesadónak a fogyasztási területen való biztosításáról. **Majd a polgári házasságról szóló törvényjavaslatot fogadta el a ház harmadszori olvasásban.**

Ezután Endrey Gyula puffantotta el utolsóját ama vaktöltéseknek, a melyeket az ellenék a Kossuth-kérdésben a kormányznak szegezett. Harsogó kacagásba fulladt a rendőri brutalitások címén inszenzált támadás amugy sem komoly mivolta, a mikor a szónok a képviselőház tájékán két héttel ezelőtt lezajlott tüntetések alkalmával betört és azóta megörzött kalapját lengetve, meginterpellálta Hieronymi belügyminisztert az állítólagos rendőri brutalitásokért, a katonaság kivonulásáért és a gellérthegyi ágyuknak készenléte helyezéséért.

Hieronymi belügyminiszter válaszában kimutatta, hogy a csöccselék garázdalkodása miatt magának a rendőrségnek kértére a miniszter jóváhagyásával katonaságot kellett kivonultatni. Az ágyuk dolga pedig tisztára csak — mese.

Endrey és a miniszter újbóli felhívása után a Ház a miniszter választását tudomásul vette.

Végül Kovács József interpellált a felekezeti tanároknak és családjaiknak adandó kedvezményes vasuti jegyek tárgyában.

Az igazságügyminiszter gyásza.

Budapest, április 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Kolozváról telegrafálják, hogy Szilágyi Dezső tegnap reggel odaérkezése után, rosszul érezvén magát, néhány órára lepihent. Később többen tettek nála részvéltátogatást, majd a kir. tábla elnökének kíséretében a tábla helyiségébe ment, a hol a diszteremben a tisztviselők nevében Berczelly elnök fejezte ki részvétüket. Szilágyi röviden megköszönte s egy óra hosszat ott időzött.

A Concordia az Otthonnak.

Budapest, április 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A bécsi „Concordia“ hírlap-írók egyesülete átiratot intézett a magyar „Otthon“ hírlapírók egyesületéhez, melyben gratulálnak a hírlapírók által országgyűlési tudósítóinak a képviselőházi folyosókról való kizáratása ügyében kivívott szép sikerhez. A történetek — írják — azt a tapasztalatot adták nekünk, hogy Magyarországon a sajtó szabadságát és méltóságát közkincsnek tekintik.

Szilágyi Dezső arczképe.

Budapest, április 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A szolnoki új igazságügyi palota részére a város lefestett Szilágyi Dezső miniszter arczképét László Fülöp festő által. A festőnek maga a miniszter ült modellt: díszmagyarban van lefestve. Ez az első eset, hogy Szilágyi modellt ült. Az ünnepélyes leleplezésnél Szilágyi maga is jelen lesz.

A karlóczai meeting.

Budapest, április 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádból telegrafálják: Szerb egyetemi hallgatók részt akartak venni a karlóczai meetingen, amely a polgári házasság ellen akar állást foglalni, de a szerb miniszterelnök megtagadta erre nézve az engedélyt, ezeket mondván: — Ne avatkozzunk idegen államok belügyeibe.

Nagy botrány a reichsrathban.

Budapest, április 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: A reichsrath mai ülésében Lueger, az ismert antiszemita botrányhős hevesen megtámadta Schönfeld hadtestparancsnokot, amiért ez az ujonnan megválasztott bécsi polgármester bankettjén résztvett. A banketten jelenlevő egész társaságot a tőke rabszolgáinak mondja. (Oriási zaj.)

Menger (közbekialt): Ön gyáva flezkó!

Lueger ezután folyton erősödő zajban az egész hadsereget Rothschild katonáinak nevezi.

Nagybecskereki városi színház.

Bérlet 2. sz. Idény-előadás 2. Szerda, 1894. április 18-án

A HÁROM TESTŐR

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Horczog Ferencz. (Rendező: Kövi.)

Személyek:

- Pollacsek, borkereskedő — Kövi Ede.
- Róza, neje — Kecskeméti Irma.
- Liza, unokahuga — S. Molnár Vilma.
- Rátky, a Vihar szerkesztője — Szathmáry Lajos.
- Floris báró, képviselő — Nyárai Antal.
- Kosniczky Kázmér, lovag — Szilágyi Dezső.
- Latorka, Pollacsek üzletvezetője — Láng Jenő.
- Bálint, Pollacsek alkalmazottja — Szabonyi A.
- Csernay, hírlapíró — Delli Henrik.
- Rigó, hírlapíró — Leszkay St.
- Hortovay — Láng Ödön.
- Kovács — Hernády J.
- Nagy — Mikszay József.
- Plébános — Pásztor János.
- 1.) táncrendező — Kövesdy J.
- 2.) — Kiss József.

Kezdete 7 és fél órakor.

Holnap csütörtökön

A s u h a n c z.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

